№ 255. Łódź, Sobota 18 września 1920 roku. Cena 2 mk. (Na prowincji 2.10 f.) Rok I.

PRACA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej.

Redakcja i administracja Przejazd № 8. TELEFON № 32. Konto czekowe P. K. O. 601

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie mk. 35.— kwartalnie mk. 105.— rocznie mk. 420.—

Cena numeru pojedyńczego 2 mk.

Administracja otwarta od g. 9 rano do 7 wiecz.
Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki od 6 — 7 wiecz.
Sekretarjat Redakcji otwarty dla publiczności od 7—9 po poł. codziennie.
Rękopisów nienadających się do druku Redakcja nie zwraca.
Artykuły bez oznaczenia honorarjum uważane są za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem mk. 5.00, w tekście mk. 6.00, po tekście reklamy mk. 3.00, nekrologi mk. 2.00, zwyczajne 2.50 za wiersz petitowy jednołamowy.
Ogłoszenia drobne 40 f. za wyraz, dla poszukujących pracy 30
Ogłoszenia nadesłane po g. 6 wiecz. 50 procent drożej.

Zwycięskie boje na całym froncie.

W zwycięskim marszu naprzód—zajęto znów szereg punktów. — Radość ludności terenów wyzwalonych.

Komunikat Sztabu Generalnego.

z dnia 17 września.

Posuwając się prawym brzegiem Seretu **oddziały ukraińskie zajęły Czortków, Buczacz nad Strypą, Przewłokę i Wiśniowczyk.** Oddziały kawalerji ukraińskiej **wyparły nieprzyjaciela z Podhajec.**

W pościgu za cofającym się nieprzyjacielem **zajęły nasze oddziały Brzeżany na Złotej Lipie,** a na rzece Narajówce —miasto Narajów.

Dalej na północ walki pościgowe z cofającym się na całej linji od Dniestru do błot pińskich, nieprzyjacielem.

Ludność uwolnionych terenów, nie wyłączając tym razem żydowskiej, **wita wojska polskie z radością,** a że nastrój ten nie jest tylko demonstracją, dowodzi fakt wydatnej pomocy, udzielanej naszym jeńcom i rannym.

Kraj przez bolszewików spustoszony, zboże wywiezione. Energiczna i niezwłoczna pomoc materjalna konieczna.

W rejonie Kobrynia zaciekłe ataki nieprzyjaciela na linji kanału Dniepr—Bug i rzeki Muchawca. Wszystkie ataki odparto.

Na północ od puszczy Białowieskiej, nad Swisłoczą, w rejonie Grodna, walki straży przednich bez poważniejszego znaczenia.

W Suwalszczyźnie spokój.

Zarejestrowana za ubiegły tydzień zdobycz materjalna wynosi: 2 sztandary, 28 armat, 198 karabinów maszynowych, 3 automobile pancerne, 10 samochodów, 3 aeroplany, 2 pociągi pancerne, 4 parowozy, 300 wagonów.

Naczelne Dowództwo — Sztab generalny.

Sprawa zatargu polsko - litewskiego.

Nota litewska i rokowania w Kalwarji.

(Od własnego koresp.).

WARSZAWA, 17 września. Dziś nadeszła tu od litewskiego ministra spraw zagranicznych Puritkisa nota radjotelegraficzna do ministra Sapiehy.

Jest to odpowiedź na protest polski wystosowany 14 września przeciw złamaniu przez litwinów umowy, której mocą dn. 13 września miały być przerwane działania zbrojne z obu stron. Puritkis tłumaczy w depeszy, że dowództwo litewskie wydało swemu wojsku surowy rozkaz zawieszenia broni, ale rzekomo wojska polskie prowadziły operacje do 14 września do godziny 5 rano.

Kiedy delegacja polska przybyła do Kalwarji, obie armje przerwały walkę. Puritkis uważa w ten sposób zajście za zlikwidowane.

O przebiegu rokowań w Kalwarji rząd polski nie otrzymał żadnych informacji, jednak w kołach polskich panuje przekonanie, że delegacja w Kalwarji przygotowuje teren dla przyszłych rokowań, które prawdopodobnie będą przeniesione do Rygi.

Prof. Askenazy o konflikcie polsko-litewskim.

PARYŻ, 17 września. (PAT.) Havas. Delegat Polski prof. Askenazy w rozmowie z przedstawicielem „Journala" w sprawie konfliktu polsko-litewskiego powiedział, że Polska stoi na stanowisku idealnem. Gdyby było inaczej, to Polska już oddawna mogła była zgnieść Litwę, nie uczyniła jednak tego, gdyż pragnie żyć z Litwą w pokoju, jak z bratnim narodem. Leży to w interesie nietylko obu krajów, lecz również w interesie całej Europy. Porozumieniu Polski z Litwą stoją na przeszkodzie jedynie bolszewicy i niemcy, którzy nie ustają w swych intrygach na Litwie.

„Temps" o Polsce i Litwie.

PARYŻ 17 września (PAT). Havas. „Temps" w artykule zatytułowanym „Polska i Litwa" stwierdza, że zawarcie pokoju pomiędzy temi państwami jest kwestją palącą. Bez tego pokoju Polska nie miałaby należytego zabezpieczenia z powodu ciągłej grozy na swem północnem skrzydle.

Ogólna mobilizacja Litwy.

FRANKFURT NAD MENEM, 17-go września. Według doniesienia litewskiego z Kowna, rząd litewski zarządził ogólną mobilizacje od 17 do 35.

Hołd dla Naczelnika od ludu polskiego.

WARSZAWA, 17 września. (PAT.) Naczelnik Państwa otrzymał znów z różnych stron kraju depesze z wyrazami hołdu czci i przywiązania. Depesze te pochodzą od różnych Zrzeszeń, Stowarzyszeń i ludowych zgromadzeń gminnych, m. in. od wiecu włoszczowskiego w połączeniu z NPR. w Pleszewie, od Poln. Zj. Zaw. robotników budowlanych w Poznaniu i od Komitetu Ludowego Obrony Ojczyzny w Radomskiem.

Termin pierwszego posiedzenia w Rydze.

(Od własnego koresp.).

RYGA, 17 września. Polska delegacja pokojowa przybyła tu dzisiaj. Pierwsze posiedzenie Konferencji pokojowej polsko - bolszewickiej naznaczono na sobotę, dn. 18 b. m.

Kary na oszczerców.

(Od własnego koresp.).

WARSZAWA, 17 września. Dzisiaj odbyło się posiedzenie Rady Obrony Państwa, na którem uchwalono ustawę, przewidującą kary za obelgi przeciw Naczelnikowi Państwa. Przeciw tej ustawie przemawiali: Marszałek Sejmu, poseł hr. Skarbek (N.D.) i poseł Czerniewski (Ch.D.).

Szef misji koalicyjnej na Górnym Śląsku, w Paryżu.

PARYŻ, 17 sierpnia. (PAT.) Havas. Do Paryża przybędzie w najbliższym czasie gen. Lerond, zawezwany przez Radę ambasadorów dla złożenia sprawozdania o działalności misji koalicyjnej na Górnym Śląsku.

Niemcy a bolszewizm.

W opinji publicznej, jako niepodlegająca dyskusji prawda, ustaliło się mniemanie, że bolszewizm jest chorobą, której najłatwiej ulegają państwa zwyciężone. Naród, z którego dłoni oręż został wytrącony, rzuca się w odmęt anarchji, pragnąc w ten sposób uniemożliwić zwycięscy zrealizowanie korzyści swej przewagi, a nawet przez zaszczepienie mu trutki rozprzężenia społecznego, zrównać stanowiska obu walczących—na dnie przepaści. Tak mówi teorja, tak, kierując się spontanicznym odruchem, zrobiła Rosja, Węgry, tak spodziewano się, że postąpią, rozgromione uderzeniem żelaznej pięści Focha, Niemcy.

Rzeczywiście, wkrótce po załamaniu się frontu niemieckiego na zachodzie zasygnalizowano z Bawarji, Saksonji rozruchy, a nawet minutowe rządy „dyktatury proletarjatu“, na ulicach Berlina i większych miast pruskich ustawiono barykady; po niedługich jednak tygodniach wszystkie te zamieszki, chcące uchodzić za rewolucyjne, zostały zlikwidowane i nastąpił przysłowiowy niemiecki porządek i prawomyślność. Rewolucja ograniczyła się do przypięcia przez cesarskich generałów czerwonych kokardek. Pozory wszelkie mówią, że teorja przewidująca w państwie niemieckiem wielkie zaburzenia socjalne, zawiodła lub uległa zawieszeniu. By rozwiązać tę wątpliwość, przytaczamy kilka porównań.

W parlamencie Rzeszy liczba posłów jawnie uznających się za komunistów nie dochodzi dziesiątka, podczas gdy w Czechach jest ich 23. Niezależni socjaliści mimo swego maksymalizmu społecznego, dalecy są od chęci dezorganizacji i łamania podstaw produkcji, jakie niesie z konieczności komunizm leninowski. Stawianą jest nawet w znak zapytania możliwość ostatecznego przystąpienia „niezależnych“ do III Międzynarodówki.

Armja niemiecka, przekształcona na „straże obywatelskie“ o różnych nazwach, została utrzymana dotychczas w niewiele zmniejszonej liczbie i wzorowej karności. W bratniej zaś Austrji w wojsku rządzą oficjalnie przez państwo uznane „rady żołnierskie“, rozkazy uważane są jedynie za rady towarzyszy-komendantów, za materjał do dyskusji.

W Berlinie delegat rządu sowieckiego Kopp jest widziany mile, ale równie pięknie strzeżony, by nie mógł uprawiać propagandy w tych kołach, gdzie dla rządu i sprawy niemieckiej mogłoby to być szkodliwe. W Wiedniu poseł Bolszewji, żyd, nazwiskiem Warszawski, otworzył jawną centralę agitacji komunistycznej nietylko na byłą monarchję naddunajską, ale na świat cały.

W Niemczech komunizm rzeczywisty, ideowy czy awanturniczy, prący ku gwałtownemu podważeniu porządku społecznego, możemy bez obawy popełnienia błędu, uznać za bezsilny. Niemcy są narodem do głębi przejętym i umiejącym cenić dobrodziejstwa bytu państwowego i nigdy nie wezmą na serjo nawoływań Lenina do odesłania maszyny państwowej „do muzeum starożytności obok kądzieli i toporu bronzowego“, do organizowania życia społecznego na podstawie „wolnej asocjacji“ wytwórców, idąc ku temu okólną drogą poprzez „dyktaturę proletarjatu“—zaprzeczenie wszelkich swobód i uprawnień obywatelskich jednostki. Bolszewizm w swej moskiewskiej formie nie może mieć w Niemczech zwolenników.

Istnieje tam natomiast inny, legalny, praworządny, cesarsko-niemiecki komunizm. Objawia się on w szerzeniu zarazek bolszewizmu u wszystkich, byle nie u siebie; wybucha czasem tu i owdzie we własnym kraju, ale—na obstalunek.

Ogłoszone w 1919 r. przez Komitet Informacyjny Stanów Zjednoczonych P. A. dokumenty wykazały niezbicie, że bolszewizm w Rosji zaszczepiony został za pieniądze niemieckie, za wiedzą i zgodą wszechniemców i socjal-demokratów. By obezwładnić, przyspieszyć rozkład od wewnątrz chorego olbrzyma wschodu Europy nie żałowano, ani nie przebierano w środkach. Dotychczas jedynemi terenami, gdzie dozwala, a nawet popiera się agitację komunistyczną w Niemczech, są obozy jeńców rosyjskich.

Wszelkie anarchistyczne objawy bolszewizmu w Rzeszy karane są jako zdrada stanu. Gdy jednak można z tego wyciągnąć korzyść, podaje się rękę bolszewikom. Burmistrz Działdowa witający chlebem, solą i radosnem słowem wkraczającą czerwoną armję nie należał do wyznawców Marksa, a tem mniej, Lenina i Trockiego. Simons, minister spraw zagranicznych, deklamujący o neutralności niemieckiej, a jednocześnie dozwalający na przepuszczanie przez granicę Prus Wschodnich tysiącami jeńców z bronią w ręku, amunicji i oficerów - instruktorów wojska bolszewickiego, nie czynił tego napewno przez sympatję ideową. Ostatnio rozeszły się wieści o zawarciu tajnych układów, dotyczących linji kolejowej Grajewo - Białystok. Powstają z grobu zapomniane już nadzieje odbudowy Rosji przy pomocy niemieckiego talentu organizacyjnego.

Bolszewizm niemiecki to straszak na eksport, ale nie do domowego użytku; to bolszewizm nie przeciw swemu państwu, lecz jeden ze środków ku jego obronie.

Niemcy, pobici na polu walki, nie zostali bynajmniej unieszkodliwieni; nie mają najmniejszej ochoty powierzać swych losów zwodnym prądom nagłych przewrotów gospodarczych i socjalnych, natomiast usiłują ich wzburzone fale skierować na niwy pracy innych narodów. Nie mogąc zaimponować już siłą militarną, gotowi są chwycić każdej broni, odegrać każdą rolę, by wywrzeć akt zemsty na tryumfujących przeciwnikach, by zepchnąć ich w przepaść, sami mocno stojąc u brzegu.

Bolszewizm marki „Made in Germany“ jest stokroć dla nas niebezpieczniejszy od autentycznego bolszewizmu rosyjskiego.

K. Ujazdowski.

Jak się zwalcza działaczy robotniczych w Poznańskiem.

O gorszących metodach walki politycznej przez osoby, które od wszelkiej roboty partyjnej powinny stać zdaleka —podaje poznańska „Prawda“ (org. NPR.) następujący przykład:

W Pniewach dn. 12 września zwołany został wiec NPR. Ale N. D. chcąc nasz wiec uniemożliwić, zwołała nagle swój wiec na godz. pół do pierwszej pod dzwonnicą. Na wiecu tym przemawiali chadecy Sołtysiak i Frąckowiak (wykluczony z NPR. poseł). Po nich przemawiał sekretarz NPR. A. Ciszak. Słuchacze przyjęli mowę Ciszaka oklaskami, co nie spodobało się wikaremu Worzke z Pniew, który stanąwszy na stole mówił mniej-więcej co następuje: Dziwię się, że wy parafjanie oklaskujecie mowę p. Ciszaka. Wiecie wy kto on jest? Jestto socjalista z tej „socjalistycznej“ „Prawdy“. Byłem u jego ojca, który na stare lata struty postępowaniem syna sam powiedział, że jego syn obrazy świętych kazał powyrzucać i palić itp.

Można zrozumieć jakie wrażenie na nasz katolicki lud wywarło podobne wystąpienie. Aliści wśród tłumu staruszek 70 letni, ojciec Ciszaka, łkając, prosi otaczających go, aby zaprotestowali, bo to co ksiądz twierdził publicznie jest nieprawdą. Nigdy, jak staruszek mówił, jego syn nie wystąpił przeciw wierze i kościołowi. Pan Ciszak na taką demagogję chciał odpowiedzieć osobiście. Ledwie zaczął mówić i odparł zarzut jaki mu ksiądz uczynił—odezwały się wszystkie dzwony znajdujące się w dzwonnicy i wiec formalnie „rozdzwoniono“ mimo, że była dopiero godzina 2-ga—a więc nie odbywały się ani nieszpory, ani pogrzeb. Ludność Pniew wybiegła na ulicę przestraszona, czy nie dzwonią na pożar...

Jako dalszy dowód agitacji podajemy tu, że ks. Jaśkowski w Zdunach na lekcji katechizmu dla dzieci do I-ej komunji przystępujących wpajał dzieciom, aby „wpływały na rodziców, żeby „Prawdę“ wyrzucili z domu“. Zdarza się, że nawet z ambon ubija się nasze pismo, grożąc, że się nie udzieli rozgrzeszenia tym, co je czytają.

Kto wiatr sieje, zbiera burzę.

Urzędnicy nieetatowi a wojsko.

Interpelacja

posła Bolesława Fichny do Pana Ministra Skarbu w sprawie zabezpieczenia rodzin nieetatowych pracowników skarbowych, powoływanych obecnie pod broń.

Uzasadnienie.

Jak wynika ze złożonego w Ministerstwie Skarbu przez delegację łódzkich pracowników skarbowych memorjału, Ministerstwo Skarbu na podstawie ogłoszonego przez Departament Administracyjny w dniu 5 sierpnia r. b, L. 63822/20 reskryptu, podzieliło swych pracowników w ten sposób, iż dla jednych w czasie pełnienia przez nich służby wojskowej stwarza przywilej, drugich zaś krzywdzi. Dzieje się to na tej podstawie, iż Ministerstwo, powołując do pracy urzędników, olbrzymiej ich większości nie „mianowało“, lecz poruczało pełnienie obowiązków. Dlatego powstała nie z winy urzędników, kategorja urzędników etatowych i nieetatowych. Ci ostatni z chwilą, kiedy zostają wzięci do wojska z poboru (co się obecnie dzieje) są pozbawieni opieki swej dotychczasowej władzy, t. zn. pozbawieni dotychczasowej pensji. Ochotnicy zaś pensję otrzymują. Charakterystyczne, że ci nieetatowi (w Łodzi olbrzymia większość) wyrażali chęć pójścia do wojska na ochotnika, przełożeni urlopów im, z zasady, nie udzielali. Dziś brani z poboru, wszelkich praw mają być pozbawieni.

Wobec powyższego zapytuję Pana Ministra Skarbu, co zamierza Pan Minister uczynić, aby uchylić krzywdę, która się dzieje dziś urzędnikom nieetatowym, branym obecnie do wojska?

Dr. B. Fichna.

Łódź, 14 września 1920 r.

Częściowa demobilizacja

i wstrzymanie dalszej rekrutacji.

Minister wojny komunikuje:

Sytuacja na froncie i zbliżająca się pora zimowa zezwalają czasowo na uwzględnienie potrzeb kraju, co mnie skłania do wydania następujących zarządzeń:

Należy bezzwłocznie, bezterminowo i bez prawa do poborów urlopować:

a) poborowych roczników 1890, 1891, 1892, powołanych do szeregów na podstawie rozkazów ministerstwa spraw wojskowych—sekcji poboru i uzupełnień, zarówno niewcielonych, jak i tych, którzy zostali już wcieleni do oddziałów zapasowych. Z liczby poborowych wyżej wymienionych roczników pozostają w szeregach tylko ci, którzy już odeszli na front, oraz ci, którzy jako ochotnicy już uprzednio (tj. przed poborem przymusowym) wstąpili do wojska. Pozatem mogą pozostać w szeregach ci, którzy zgłoszą chęć pozostania nadal w wojsku w charakterze ochotników.

b) Poborowych roczników 1889, 1888, 1887, 1886, 1885 oraz 1902, (urodzonych po dniu 30 czerwca). Poborowych i żołnierzy wyliczonych z kategorji, niewyłączając b. podoficerów, należy bezzwłocznie po przeglądzie bezterminowo urlopować.

c) Prócz tego urlopować na czas robót polnych poborowych i żołnierzy, którzy stanowią jedyną siłę męską w gospodarstwie rolnem, oraz jedynaków tam, gdzie inni z rodzeństwa poginęli na wojnie.

d) Powołanie poborowych roczników 1901, 1900, 1899, 1898, 1897 i 1896, którzy korzystali z odroczenia w myśl art. 61 i 62 tymczasowej ustawy, a którzy obecnie zostali powołani do służby wojskowej należy narazie wstrzymać.

Tych zaś jednak z powyższych roczników ad d) niniejszego rozkazu, którzy zostali już powołani i wcieleni, należy pozostawić w szeregach. Równocześnie zaznacza się, że powyższy punkt ust. 1, nie dotyczy poborowych roczników 1893, 1894, 1895 i urodzonych przed dniem 1 lipca 1902 r., którzy nadal nie korzystają z ulg, przyznanych jedynym żywicielom, wyjąwszy wypadki przewidziane w punkcie c.

Aprowizacja m. Łodzi.

Ziemniaki dla Łodzi.

Aby skutecznie przeciwdziałać drożyznie ziemniaków w Łodzi i okolicy Wydział zaprowiantowania miasta przeprowadza na wielką skalę dowóz tychże z Poznańskiego. Wyasygnowano w tym celu 3 miljony marek, za co sprowadzono i już rozsprzedano 200 wagonów ziemniaków, bez ograniczenia, w cenie mk. 33 za ćwiartkę, zaś gorszego gatunku, po przebraniu sprzedaje się na paszę po 15 mk. za ćwiartkę. Skutkiem tego cena ziemniaków w okolicy spadła o 100 mk. na korcu. Licząc konsumcję Łodzi co do ziemniaków około 10 wagonów dziennie, ludność Łodzi zaopatrzona została w ziemniaki magistrackie na 3 tygodnie, wobec czego uważać należy za złamaną skutecznie spekulację okolicznych włościan na tym artykule pierwszej potrzeby, ponieważ dzięki rzuceniu na sprzedaż tak wielkiej ilości ziemniaków z Poznańskiego i po tak niskiej cenie, ludność uboższa nie potrzebuje zaopatrywać się w ziemniaki na targu.

Węgiel dla Łodzi.

Celem zaopatrzenia w zapas węgla instytucji użyteczności publicznej, jak szkoły, szpitale, ochrony i t. p. Wydział węglowy przy magistracie zaopatruje takowe obecnie w trzymiesięczny przydział. Dzięki powiększaniu się taboru kolejowego przez sprowadzane i montowane węglarki pulmanowskie z Ameryki, dostawa węgla zwiększyła się wydatnie, dzięki czemu powiększono rządowy przydział kontyngentu węgla dla Łodzi i zapełniono węglem składy magistrackie. Ludność wkrótce otrzyma większe ilości węgla na legitymacje, po zaspokojeniu przez Wydział zaprowiantowania głodu ziemniaczanego, gdyż cały personel składów jest przeciążony masową sprzedażą ziemniaków na placach.

Zaopatrzenie Łodzi w drzewo.

Wydział zaprowiantowania magistratu łódzkiego otrzymał zawiadomienia od urzędników skupu drzewa w Radomskiem, iż dyrekcja kolejowa radomska przystąpiła do podstawiania wagonów pod drzewo, zamagazynowane na tamtejszych stacjach kolejowych dla miasta Łodzi.

Magistrat łódzki posiada zamagazynowane na stacjach kolejowych w Niekłaniu, Bliżynie, Suchedniowie, około 800 wagonów drzewa, które od kilku już miesięcy oczekuje na podstawienie wagonów, a dostawa tego drzewa do Łodzi wpłynie w znacznym stopniu na zaspokojenie głodu drzewnego.

Wiadomości bieżące.

Kalendarzyk.

18 Sobota

Dziś Józefa
Jutro Januarego

Wschód słońca,	5 m. 40
Zachód „	6 m. 07
Wschód księżyca	12 m. 20
Zachód „	8 m. 57

Z życia organizacji N. P. R.

Zebranie Zarządu.

W sobotę dn. 18 września o godz. 7 wiecz. odbędzie się zebranie Zarządu NPR. Sprawy ważne.

Zebranie robotników z fabryki Eiserta.

W sobotę dn. 18 b. m. o g. 6 wiecz. w sali Pol. Zw. Zaw. (Główna 31) odbędzie się zebranie członków NPR. i Pol. Zw. Zaw. z fabryki Eiserta. Uprasza się o liczne i punktualne przybycie.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski.

Dziś w sobotę o godz. 4 po poł. i wiecz. o godz. 8-ej Teatr miejski daje „Opiekę wojskową“ krotochwilę żołnierską S. Bogusławskiego. Ceny najniższe. Wtorkowa premjera, którą będzie 3 aktowa sztuka J. Szaniawskiego p. t. „Papierowy kochanek“ zapowiada się świetnie.

Kupujcie Pożyczkę Odrodzenia

Z miasta.

Zbiórka ćwiczebna I-szej kompanji Związku Strzeleckiego.

Koledzy-strzelcy obowiązani są stawić się na ćwiczenia do parku „Zródliska“ zarówno dzisiaj, tj. w sobotę, o g. 6 m. 45 wiecz. jak i jutro o godzinie 8 rano.

Na jutrzejszej zbiórce wydane będą rozkazy co do objęcia służby w Straży Obywatelskiej.

Obecność wszystkich konieczna.

Dzień znaczka.

W nadchodzącą niedzielę, odbędzie się w naszem mieście dzień znaczka na rzecz Tow. pomocy dla Zołnierza Uzdrowieńca.

Kary Administracyjne.

Komisarz Rządu na m. Łódź skazał za przekroczenia rozporządzeń administracyjnych:

Reinholda Bejenkego za uchylanie się od obowiązku świadczeń wojennych (nie dostawienie podwód) na zasadzie art. 15 ustawy z dn. 11.IV 1919 r. na 26,000 mkp. grzywny z zamianą na 3 mies. aresztu. Za niestosowanie się do ust. z dn. 23.IV 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży napojów alkoholowych właścicieli restauracji: Muszyńskiego Franciszka, ul. Piotrkowska L. 50, Teofila Friedenszlaba, ul. Cegielniana L. 67; Ziebelta Edmunda, ul. Rokicińska L. 21; Zoller Marję, ulica Brzezińska 78 i Sznelkego Fryderyka, ul. Piotrkowska L. 67 („Victo ja“) po 10,000 mkp. grzywny z zamianą na 11 dni aresztu; służbę restauracji: „Louvre“, Olszewskiego Józefa, „Tivoli“ Marję Martyni, „Versal“ Szulca Mieczysława i Sobierajskiego Leona, Moniuszki 5, po 10,000 mkp. grzywny z zamianą na 14 dni aresztu, na zasadzie art. 8 wspomnianej ustawy.

Czy tak być powinno?

Pan Kwiatkowski Wacław skarży się na to, że dr. Anna Mülller w szpitalu Anny Marji, przy przyjmowaniu rodziców chorych dzieci, czyni różnice narodowościowe, faworyzując żydów.

Naczelnik S. O. w Sieradzu.

Na mieszkańca m. Łodzi p. Br. Sławińskiego napadł w stanie nietrzeźwym w Sieradzu naczelnik miejscowej Straży Obywatelskiej p. Pachowicz i z pomocą swych dwuch kuzynów, księdza i rotmistrza, pobił go dotkliwie. Sprawa krewkiego strażnika obywatelskiego i jego pijanych towarzyszy skierowana została przez policję sieradzką na drogę sądową.

Ludność Warszawy.

Podług ostatnich danych statystycznych na zasadzie kart chlebowych, Warszawa liczy obecnie 980,000 ludności, w roku 1911 było 1,040,000 miesz.

PRZEGLĄD

rocznikow 1889, 1888, 1887, 1886, 1885, oraz urodzonych w 1902 roku, po dniu 30 czerwca.

Na mocy rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 11-go sierpnia 1920 r. (Dz. Ust. Rzplitej Polskiej z dn. 12 sierpnia 1920 r. № 75, poz. 514) i na mocy Ustawy z dnia 15 czerwca 1920 r. (Dz. Ust. Rzplitej Polskiej z dn. 17/VI. 1920 r. Nr. 43 poz. 298) powołuje się w myśl rozporządzenia Min. Spr. Wojsk. w porozumieniu z Min. Spraw Wewnętrznych i Min. b. Dzielnicy Pruskiej do służby wojskowej mężczyzn urodzonych w latach 1889, 1888, 1887, 1886, 1885, oraz urodzonych w 1902 r. po dniu 30 czerwca.

Wezwania osobiste do popisowych nie będą rozsyłane.

Objęci powyższem zamieszkali w Łodzi winni stanąć do przeglądu na Komisję przeglądową przy PKU. 28 p. S.K. (Sienkiewicza 3/5), o godz. 9-ej rano w następującym porządku.

Komisja Przeglądowa № 1.
(roczniki 1902, 1888 i 1886).

I. Rocznik 1902 urodzonych po 30 czerwca, prócz zamieszk. w b. IX i X komisarjacie. Wrzesień 28 o nazwiskach na litery A, B, 29 C, D, E, F, G, 30 H, (Ch), I, J, K. — Październik 1 L, Ł, M, U, 2 N, O, P, R, T, 4 S, 5 W, Z.

II. Rocznik 1888. Październ. 6 o nazwiskach na lit. A, B, 7 C, D, E, F, 8 H. (Ch), 9 G, 11 I. J, L, Ł, 12 N, O, 13 K, 14 K, 15 T, U, 16 M. 18 P, 19 Z, 20 R, 21 S, 22 T. 23 W.

III. Rocznik 1886. Październik 25 o nazw. na lit. A, B, 26 D, E, 27 C, F, H, (Ch), 28 G, 29 I, J, 30 L, Ł, N. — Listopad 3 K, 4 K, 5 O, T, U, 6 M. Z, 8 W, 9 R, 10 S, 11 P.

Komisja Przeglądowa № 2.
(Roczniki 1889, 1887 i 188).

I. Rocznik 1889. Wrzesień 28 o nazw. na lit. A, B, C, 29 D, E, F, 30 G, N. — Październik 1 H, (C), I, J, L, Ł, 2 K, 4 M, O, 5 P, T, 6 R, U, Z, 7 S, 8 S, 9 W.

II. Rocznik 1887. Październik 11 o nazw. na lit. A, B, 12 C, D, F, 13 E, G, 14 H, (Ch), I, J, 15 K, 16 K, 18 L, Ł, M, 19 N, O, P, 20 R, T, U, 21 S, Z, 22 S, Z, 23 W.

III. Rocznik 1885. Październik 25 o nazw. na lit. A. B, 26 C, D, E, F, 27 G, 28 H, (Ch), I, J, 29 K, 30 K. — Listopad 3 L, Ł, N, O, 4 M, T, 5 P, Z, 6 R, U, 8 S, 9 S, 10 W, 11 W. (d.c.n.)

Kilka uwag dla rolników.

Ludności całego kraju żywo stoją w pamięci olbrzymie straty, jakie w roku ubiegłym poniosło rolnictwo w okopowiznach wskutek nastania wczesnej zimy. Pamiętamy jakie to wielkie obszary kartofli pozostały niewykopane i przepadły bezpowrotnie, co odbiło się bardzo ujemnie na aprowizacji ludności miast większych, która zaraz na wstępie roku gospodarczego odczuwała brak kartofli, lub musiała je przepłacać. Pouczeni tak smutnem doświadczeniem i nieświadomi tego, co aura zgotować nam może w roku bieżącym, rolnicy nasi, a zwłaszcza właściciele większej własności winni w tym sezonie wcześniej przystąpić do sprzętu okopowych i prowadzić go tak intensywnie, aby go nie zapóźnić a ukończyć przed nastaniem zimy.

Obecnie właśnie nastała pora sprzętu okopowych. Drobni rolnicy już sprzęt ten rozpoczęli, natomiast ziemianie, jak zwykle odkładają go, aby później po kopaniach u włościan łatwiej zdobyć robotnika. Tym ryzykantom przypominamy, że władze wojskowe wynajmują do robót polnych jeńców wojennych. A więc, zamiast czekać aż drobni rolnicy ukończą sprzęt swoich kartofli i pójdą kopać je do dworów, należałoby skorzystać z pracy jeńców i kopanie rozpocząć natychmiast, tembardziej, że, jak się zdaje, wynajem jeńców więcej kalkuluje się dla producenta, niż wynajem robotników z pośród małorolnych właścian. Zresztą i po za jeńcami znajdą się teraz robotnicy, trzeba im tylko dać warunki możliwe.

Kilka tych uwag aktualnych podajemy do wiadomości producentów rolnych — w nadziei, że wezmą je oni do serca i sprzęt okopowych potraktują w tym roku tak, aby sami nie ponieśli szkody a konsumenci nie cierpieli na brak lub nadmierną drożyznę tych najniezbędniejszych artykułów, jakimi są okopowe.

X. X.

Z państwa okrucieństw i reklamy.

Dziennik sowiecki w Petersburgu „Izwiestja“ pisze, że powstanie chłopskie w rejonie Tomska zostało zgniecione. To powstanie rozpoczęło się w Tomsku 10 lipca. Oficerowie uzbroili tu chłopów, po tem zmobilizowali całą ludność i zajęli okolicę na lewym brzegu rzeki Ob. Obecnie przywrócono tam ponownie władzę sowietów.

W sprawie napadów narodowców finlandzkich na komunistów finladzkich w Petersburgu „Izwiestja“ donoszą, że ludność finlandzka w okolicach Petersburga nie chce iść na front polski. Przychodzi zatem do sprzysiężeń lokalnych i do oporu stawianego władzy sowieckiej.

Gazeta bolszewicka „Bojewaja Prawda“, która jest czerwoną gazetą wojskową, doniosła, że musiano rozstrzelać znaczną liczbę finlandczyków za dezercję i uchylanie się od służby wojskowej. W okolicach Irkucka przyszło do buntu antybolszewickiego z chwilą, gdy wojska bolszewickie zaczęły rekwirować zboże. Te bunty miały charakter nie zorganizowany. Do tej pory udało się wszystkie niepokoje zgnieść.

Wobec wzmagania się ruchu antybolszewickiego w Rosji, rząd sowietów postanowił stworzyć nowe narzędzie terroru. Mianowicie ponieważ czerezwyczajka oświadczyła, że nie czuje się na siłach do zwalczania prądów antybolszewickich w narodzie, rząd moskiewski utworzył nową organizację pod nazwą „Komitet bezpieczeństwa wewnętrznego“. Pełnomocnictwa tego komitetu są nieograniczone. Jego członkowie będą mieli prawo dokonywania sprawiedliwości doraźnej przeciw wszystkim mieszkańcom Rosji podejrzanym o uczucia niebezpieczne dla rządu komunistycznego. Władza ta rozciąga się na wszystkich bez względu na ich rangę w obecnem społeczeństwie rosyjskiem, tak, że komitet bezpieczeństwa wewnętrznego będzie mógł sądzić i rozstrzeliwać nawet członków czerezwyczajki, bez odwoływania się do centralnego rządu w Moskwie.

W obozie internowanych Rosjan w Erlangen, oficerowie czerwonej armji opowiadali, że duch armji czerwonej i jej wyekwipowanie są jak najgorsze. Lenin i Trocki mogą tylko przez bezwzględny terror utrzymać się przy władzy. Stan gospodarczy Rosji jest rozpaczliwy.

TELEGRAMY

Zmiana w prezydenturze republiki francuskiej.

Prezydent republiki francuskiej podał się do dymisji.

ŁJON 17 września (PAT). Radjo. Prezydent republiki francuskiej Dechanel podał się do dymisji. Dnia 16 b. m. odbędzie się w tej sprawie posiedzenie Rady ministrów, następnie Millerand porozumi się z prezydentami Izby i senatu celem zwołania posiedzeń Izb w najbliższy wtorek lub czwartek. Obu Izbom przedstawi Millerand dymisję Dechanela.

Prezydent wybrany będzie 25 b. m.

PARYŻ, 17 września. (PAT.) Havas. Zgromadzenie narodowe dokona wyboru prezydenta w sobotę 25 b. m.

Kandydaci na prezydentów.

PARYZ 17 września. (PAT). Havas. Dzienniki w długich artykułach rozważają sytuację spowodowaną dymisją Dechanela i stawiają prognostyki co do osoby jego zastępcy. Kandydatem Millerandа jest, zdaje się, Jonard, którego głównym kontrkandydatem jest Raul Peret. Z pośród innych kandydatów wymienieni są: marszałek Foch, marszałek Joffre, Leon Bourgeois, Ribot, Doumers, Jerzy Legg i Pans.

Millarand — prezydentem?

PARYZ, 17 września (PAT). Havas. Wszystkie dzienniki sądzą, że Millerand zostanie wybrany prezydentem jeżeli zgodzi się na postawienie swej kandydatury.

(Millerand, obecny prezydent ministrów francuskich jest bezwzględnym wrogiem Niemiec i bolszewików, przeciwny jest też porozumieniu się koalicji z tymi ostatnimi. Uchodzi za wielkiego przyjaciela polaków).

Nadzwyczajne posiedzenie parlamentu francuskiego.

PARYZ, 17 września (PAT). Havas. W przyszłym tygodniu odbędzie się nadzwyczajne posiedzenie parlamentu.

Otrzeźwienie angielskie ze złudzeń filo-bolszewickich.

Rząd angielski przejrzał „sztuczki“ bolszewickie.

LONDYN, 17 września. (PAT.) — Havas. Rząd angielski ogłosił deklarację w odpowiedzi na list, jaki Kamieniew wysłał do niektórych członków parlamentu. Deklaracja jeszcze raz stwierdza ścisłość wiadomości o bliskich stosunkach Kamieniewa z „Daily Heraldem“, oraz dowodzi, że Kamieniew usiłował wprowadzić w błąd rząd angielski w sprawie warunków pokojowych rosyjskich, dotyczących milicji robotniczej w Polsce. Deklaracja cytuje równocześnie niektóre ustępy, z których wynika, że Kamieniew, będąc w posiadaniu komunikatów swego rządu z całą świadomością czynił w nich stosowne zmiany przy przedstawianiu ich rządowi angielskiemu, mając na celu ukrycie istotnych intencji swego rządu. Wreszcie deklaracja stwierdza, że istnieją dowody, iż Kamieniew nie dotrzymał swej obietnicy powstrzymania się od propagandy bolszewickiej w Anglji.

Nareszcie.

LONDYN, 17 września (PAT). — Havas. Urzędowe oświadczenie ogłoszone w sprawie Kamieniewa wykazuje, że ostatecznie skrystalizowała się opinja rządu i ogółu angielskiego co do istotnej wartości działalności przedstawicieli Rosji w sprawie podjęcia stosunków handlowych. Deklaracja stwierdza sukces tezy francuskiej, oraz uznaje słuszność poglądów przedstawicieli Francji, którzy zauważyli odrazu brak szczerości i uczciwości w obietnicach przedstawicieli sowieckich przybyłych z Moskwy.

Anglicy domagają się o swoich.

BERLIN 17 września (PAT). Radjo. Z Londynu donoszą, że rząd angielski wysłał nową notę do Moskwy, w której domaga się natychmiastowego uwolnienia obywateli angielskich zatrzymanych w Rosji. Nota oświadcza, że 54 anglików zatrzymanych w Rosji, bliskich jest śmierci głodowej.

Posiedzenie konstytuanty gdańskiej.

GDANSK 17 września (PAT). W dniu 21 września odbędzie się posiedzenie konstytuanty gdańskiej. Pierwszym punktem porządku dziennego będzie wybór dwuch przedstawicieli Gdańska, którzy będą upoważnieni do podpisania konwencji polsko-gdańskiej w Paryżu. Dalej omawiany będzie wniosek, domagający się od konstytuanty wystąpienia przeciw zbyt wysokim należytyściom paszportowym, oraz wniosek o wystąpienie przeciw emigracji do Gdańska polskich żydów.

Gen. Wrangel.

KONSTANTYNOPOL, 17 września (Pat). Havas. Wojska gen. Wrangla zajęły Nogel. Bolszewicy cofają się w popłochu.

Niemieckie szykany.

NAUEN, 16 września (PAT). Radjo. Niemiecki Związek kolejarzy uchwalił przeprowadzać kontrolę transportów kolejowych z bronią. Następnie jednak na posiedzeniu w Dreznie, na przedstawienie ministra kolei zrzekł się kontroli co do transportów, na które zezwolenia udziela ministerstwo obrony krajowej lub urząd policji krajowej dla transportów z bronią.

Gabinet urzędniczy w Czechach.

PRAGA, 17 września. Massaryk zamianował gabinet urzędniczy.

Po utworzeniu rządu urzędniczego w Czechach.

PRAGA, 16 września (PAT). Radjo. Komentarze odnoszące się do zamianowania nowego gabinetu urzędniczego ogranj.

Wszystko dla naszej zwycięskiej armji!

czają się wyłącznie do przedstawienia stosunków które doprowadziły do ustąpienia gabinetu Tussara. Partje narodowo-demokratyczne agrarna i liberalna oświadczają, że od nowego gabinetu nic należy oczekiwać i nic tak nadzwyczajnego. Można się jedynie spodziewać przywrócenia porządku w Rzeczypospolitej czeskiej. W skład nowego gabinetu miał wejść również jeden z urzędników narodowości niemieckiej, politycy niemieccy odrzucili jednak propozycje wzięcia udziału w rządzie.

—o—

Z ostatniej chwili.

Pożyczka Odrodzenia.

WARSZAWA, 17 września (PAT). — Ponieważ termin subskrypcji pożyczki odrodzenia długoterminowej jako zwalniającej od przymusowej pożyczki państwowej upływa w dniu 30 września, należy pierwszą ratę przysłać gotówką przed tym terminem zwykłym przekazem pocztowym a nie przez Polską Kasę Oszczędności.

Paczki dla żołnierzy w polo.

WARSZAWA 17 września (Pat). Z dniem 20 września rb. centralny zarząd poczt polowych obejmuje nanowo, wstrzymany chwilo, ruch prywatnych paczek polowych z kraju do armji w polu, adresowanych do wewnętrznych głównych poczt polowych.

Powrót do Tomaszowa Lubelskiego i Hrubieszowa.

WARSZAWA, 17 września (PAT). — Min. spraw wewnętrz. komunikuje, że powrót ludności cywilnej do Tomaszowa Lubelskiego i Hrubieszowa dozwolony jest bez żadnych ograniczeń.

Rozruchy w Piotrogrodzie.

HELSINGFORS 17 września. W Piotrogrodzie dnia 11 bm. demonstrowały kobiety z proletarjatu przeciw drożyźnie i brakowi środków żywności. Wojsku nakazano strzelać. W dniu następnym robotnicy przyłączyli się do demonstrujących kobiet i poczęli wznosić barykady. Jednakowoż niektóre pułki połączyły się z tłumem. Dopiero dn. 18 udało się oddziałom komunistycznym rozpędzić robotników i kobiety.

Wiadomości telegraficzna.

Straszna eksplozja zniszczyła większą część banku Morgana. Szkody dochodzą do 2 miljonów dolarów.

—o—

Auto gen. Dowbór-Muśnickiego.

W czasie rekwirowania samochodów, uległo również rekwizycji auto generala Dowbór-Muśnickiego, przebywającego podówczas w Poznaniu. Gen. Dowbór Muśnicki zażądał za swe auto 900 tysięcy marek, która to suma mogla być zaakceptowana jedynie po złożeniu dowodów własności. Okazało się jednak, że gen. Dowbór-Muśnicki dowodów takich złożyć nie mógł, natomiast wyjaśniło się przy bliższem rozpatrzeniu sprawy, że zakwestjonowane auto, pochodzi z darowizny, jaką uczynili Niemcy generałowi przy rozwiązywaniu pierwszego korpusu.

Bliżej wtajemniczeni twierdzą, że auto jest własnością nie generała Dowbór-Muśnickiego, ale likwidowanego podówczas 1-go korpusu.

—o—

Co zyskali Włosi na sojuszu z bolszewją?

„Giornale d'Italia" bardzo zgryźliwie zapatruje się na wyniki rokowań sowiecko-włoskich, reasumując je w następujących punktach: 1) Włochy wymieniły 4,000 jeńców rosyjskich na 300 Włochów, którzy przybyli do kraju wygłodniali i w łachmanach. 2) Okręt włoski „Caico Racchia", który odwoził Rosjan, wpadł na minę, zginęło przytem 6 marynarzy włoskich. 3) Włochy posłały Rosji — transport lekarstw, a wzamian otrzymały zgnile zboże.

Bardziej zyskowny sojusz istotnie trudno sobie wyobrazić.

—o—

Odpowiedź od Administracji.

Ob. Lewandowskiemu z Aleksandrowa. Administrator „Pracy" prosi o pofatygowanie się w wiadomej sprawie pomiędzy 6 — 7 wiecz. do Adm. „Pracy".

—o—

Ofiary.

Bezimiennie na Wydaw. „Praca" mk. 234.
Grupa pracowników kolejowych dyrekcji Rawieńskiej na pol. żołnierza mk. 1000.
M. Kupelberg na żołnierza polskiego mk. 150
Tifenbach Fiszer na skarb narodowy mk. 50.
Pokczyński na rannego żołnierza mk. 200.
Majchrzak Apolinary na skarb narodowy 1 rub. 0 kop. miedzią, 4 mk. 50 fen. niklem.
Pióciennioszak, znalezione w fabryce Ajzerta mk. 20, na armję ochotniczą.
Borkowicz Jakób na żołnierza pol. mk. 10.
Koop. „Jedność" wieś Closny, gm. Lućmierz, na żołnierza polskiego mk. 100.
Borszyńska Stefanja, z przedstawienia urządzonego między dziećmi na Czerwony Krzyż mk. 450.
Nawrot Władysław na pol. żołnierza 20 kop. srebrem, 1 mk. 90 fen. niklem i 27 kop. miedzią.

—o—

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE.

Wydawca: Zarząd Okręgowy N. P. R. w Łodzi. Tłoczono w drukarni „Praca", Przejazd 8. Redaktor odpowiedzialny LUDWIK WASZKIEWICZ.